

SÜLLYED A BÁRKA...!

urbanisztika és egészségügy

A HARKÁLYT MELYIK BAROM HOZTA A BÁRKÁRA?

Noé

MÓZES ELSŐ KÖNYVE 22

**Amíg csak föld lesz, nem szűnik
meg
a vetés és az aratás,
a hideg és a meleg,
a nyár és a tél, a nappal és az
éjszaka.**

A továbbiakban saját építész-városrendező gyakorlatomról kívánok Önöknek példát mutatni és sok évtizedes tapasztalatomról beszámolni.

Ha az űrből letekintünk a Földre, két mérnöki műtárgyat ismerhetünk fel: a **Kinai Nagy Falat és **Újpalota Szent András keresztjét**.**

Az Újpalota városrészt tervező csapat szándéka azonban nem misztikus szimbólum volt, hanem egy város működési képletének keresése, ahol az főszereplő az EMBER.

Az elérhető, a lakható város képletét kerestük.

Olyan városét, ahol közlekedni, sétálni lehet, ahol az utcák mentén, mint a középkorban kereskedelem helyezkedik el.

Modell der im Bau
befindlichen Wohnsied-
lung Paskomliget.
Stadtplaner:
A. Mester, T. Tenke,
F. Callmeyer

Model of the housing-
estate Paskom-
liget, in the course of
construction.
City-planners:
A. Mester, T. Tenke,
F. Callmeyer

Modèle de l'ensemble
d'habitation Paskomliget
où les travaux de
construction sont en cours.
Urbanistes:
A. Mester, T. Tenke,
F. Callmeyer

BP., Újpalota

lakható város

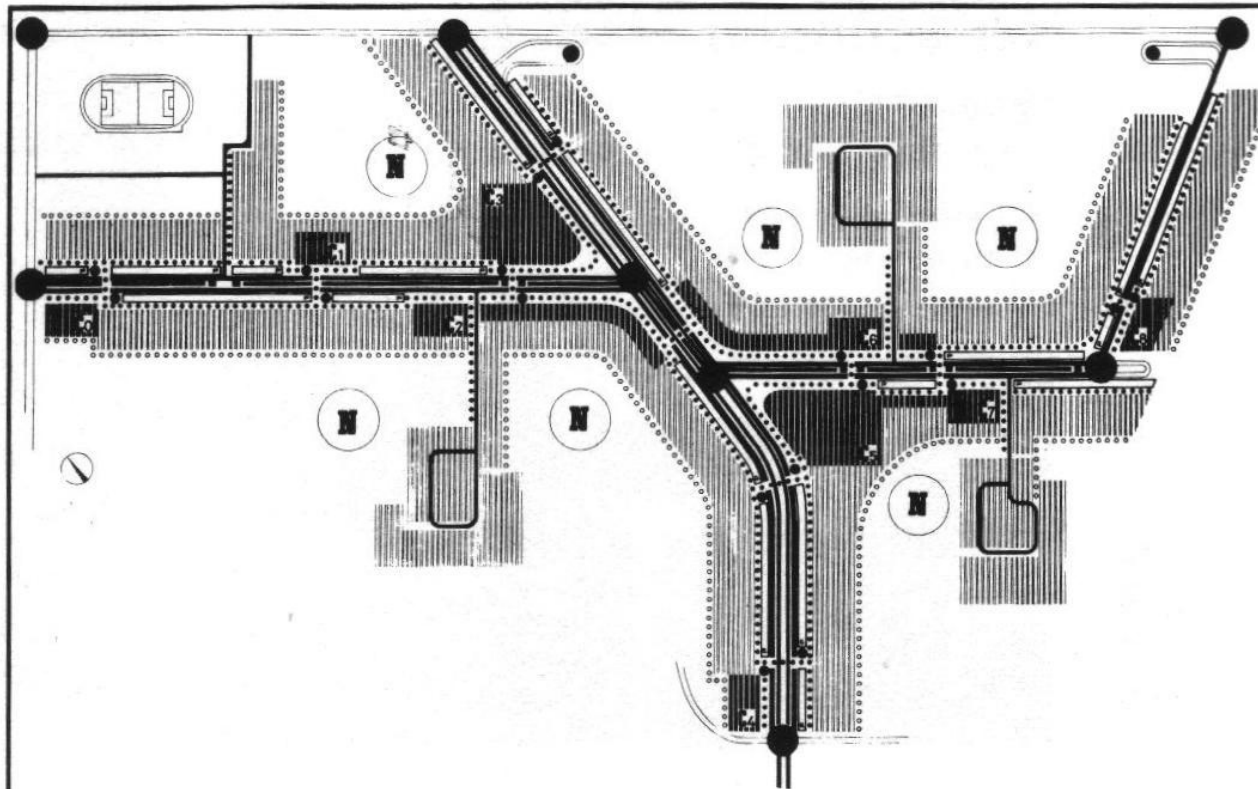
**célunk volt
visszaadni a
városnak
emberi
légkörét:**

- **a gyalogost
elválasztani a
autóktól,**
- **a gyalogost
kísérő
kereskedelem,**
- **alacsony
épületek vigyék
át a tekintetet
a 10
szintesekre,**
- **az utcák-terek
a társadalmi
élet helyszínei
legyenek.**

Ujpalota

1975-76

**Aus der Schablone ein Spiel
oder über die Geburt eines neuen Stadtviertels**

**ezt azóta is keressük,
az utcát, a teret,
találkozásaink
helyszínét.**

**törekvésünk torzó
maradt,
elképzelésünk
csak részben
valósult meg,**

**a parkosítás
sikerült,
sőt megépült a
katedrális!**

Boldog Salkaházi Sára Plébánia templom

Kruppa Gábor építész

Újpalota így lakható lett! Igazi **parkváros!**

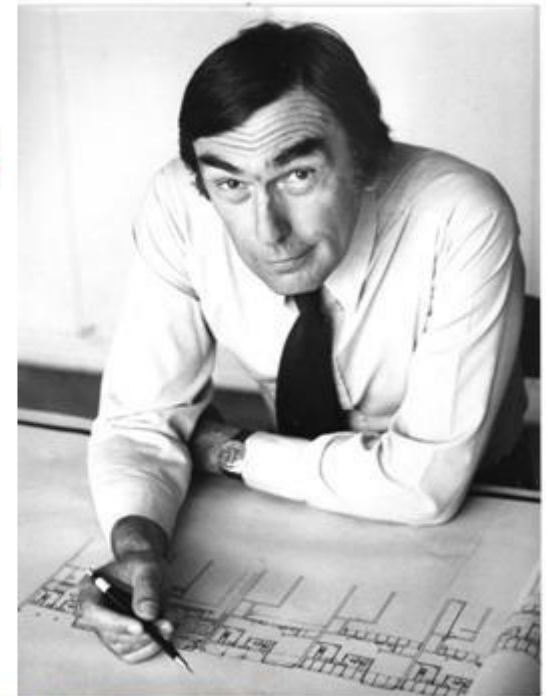
Barátom, egykori tervező társam **Tenke Tibor, ha lenézel a Földre, munkád eredményét láthatod. A város él, a város lélegzik. Bár – és ez egy korszellem – az épített 30 ezer lakás fele **üres!****

? Miért?

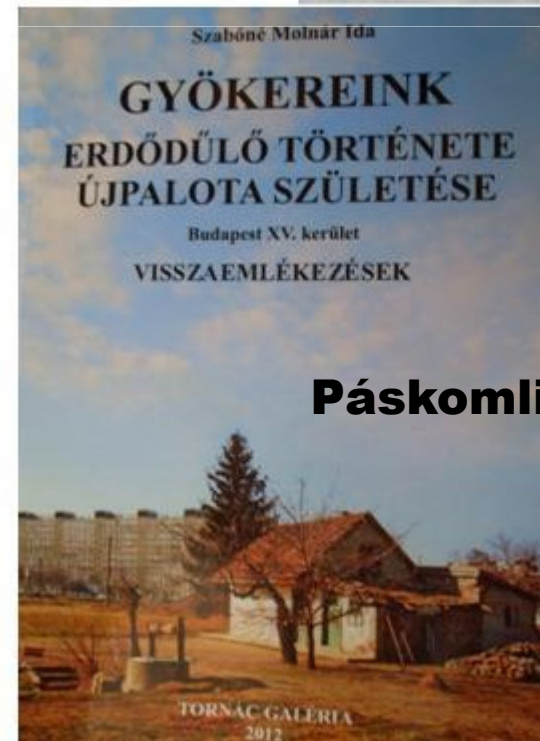
De van közösség, és lokálpatriotizmus. Vannak lelkes polgárok (Szepes Erika, Szabóné Molnár Ida), akik elvégezték mindazt, mit hivatalosan a negyven év alatt végezni kellett volna, az u.n. beköltözés utáni értékelést. A „postoccupancy evaluation**” minden politikai rendszer feladata kéne legyen. E nélkül nem lehet a várostervezésben tovább lépni!**

**csak a polgárok
részvételével lehet
várost tervezni!**

emlékezvén

ÚJPALOTA, 2009. 09. 26.

Páskomliget dűlő

az önkéntes beavatkozások

A VÁROST polgárai építették mindig. Évezredek át így volt ez, és városaink a polgárainak sok millió részvételi formában való beavatkozása révén épültek, valamint milliók ötleteinek briliáns szintéziseként.

Ám a modern város kontrollálatlan fejlődése elidegenített bennünket a formálás szerepétől.

Sokan úgy érzik, hogy a város túl nagy, túl makacs, túlságosan megközelíthetetlen.

Szerte a világban számosan mind egyénileg, mind szervezeten avatkoznak bele saját környezetükbe, és utcáik, tereik, tömbjeik, valamint szomszédsági egységeik javulását remélik.

a POLIS művészete, művelése: POLITIKA

Miskolc

**mi is így léptünk
tovább. Tervpályázaton
nyert első díjas
tervünket Miskolcon
felépítették.
Bebizonyítottuk, hogy
panellel is lehet **máskép**
építeni!**

a Béke városrész
tengelye **kulturális
tengely**. Bölcsőde,
ovóda, iskola,
sportcsarnok,
egészségügyi
épületek és
közösségi tér

DUNAÚJVÁROS

képezik a lakópark gerincét

mukaprogramja:
a kalákamunka,
közösségépítés,

új program: Vizsoly,
orvoslakások,
a térség egészségi
ellátásának megteremtése

Házat- Hazát Alapítvány

Indul: 2012.

bolyongás a múltban

a városképző erők:

- **népesség nyomása;**
 - **vákuum;**
 - **védelem;**
- **törvények, szabályok;**
 - **geopolitika;**
 - **topográfia;**
 - **uralkodói akarat;**
- **gazdaság-kereskedelem;**
 - **szociológia;**
 - hulladék kezelése;**
- **egészségügy.**

Machu picchu

Rass- öngyilkosság

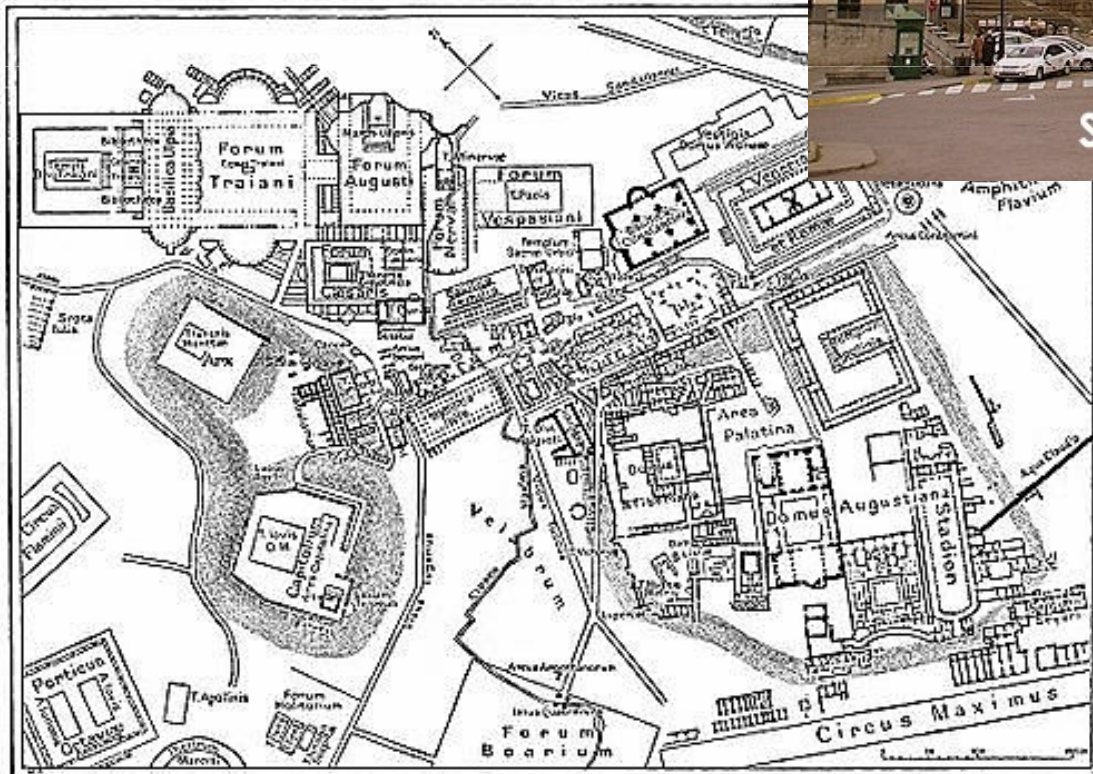
(F.D. Roosewelt)

Mesa Verde

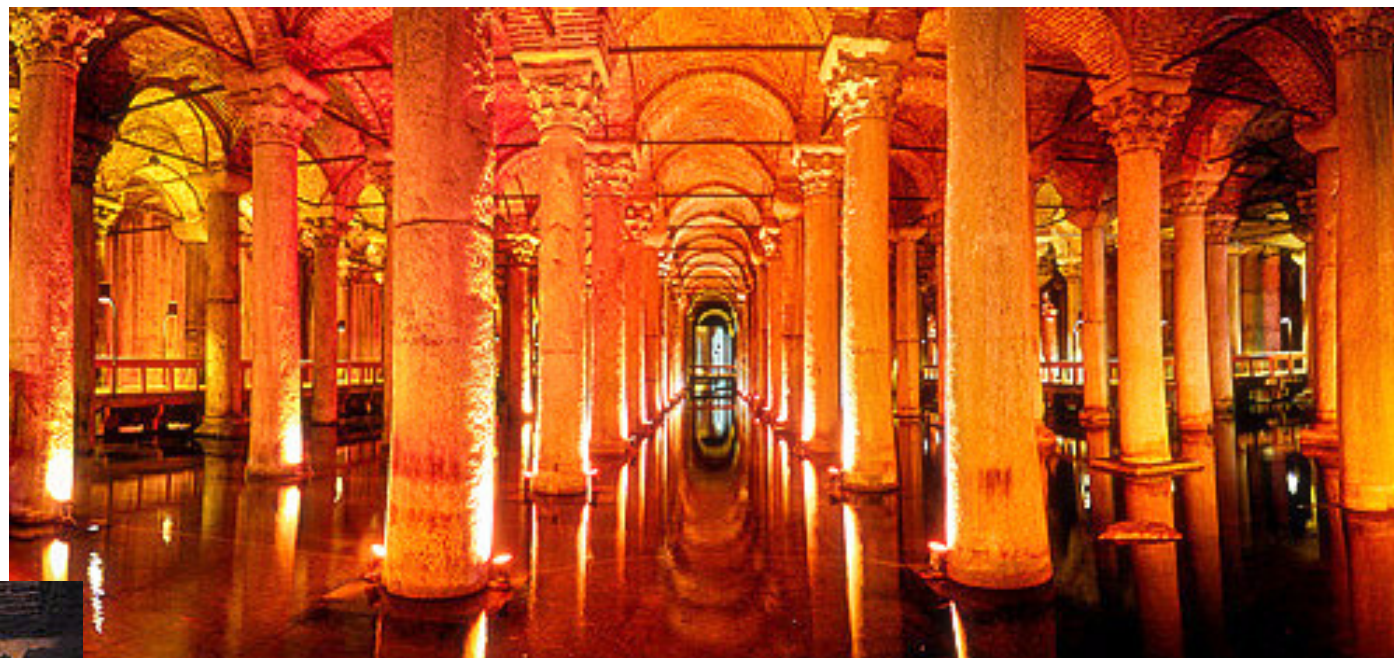
Róma

a legfontosabb elem: a **víz**

megjelenik az az első
városkép alakító elem,
a **vízvezeték**

**? 100 éves
közműhálózat
idehaza?**

Konstantinápoly, ciszterna

itt már építészet kíséri a technikát

Bizánc

Cisterna Basilica

**s a második:
a **csatorna****

cloaca maxima

? Mi van a mi szennyvizeinkel?

városi hygiéne hulladék

Hallgatóim kérdezik: mi volt a válaszfallal?

Nem kellett, volt tóga!

Ephesos, városi vízellátás nyílvános
állomása. Kr.e. 1. szd. A görög-római
társadalomban a nyilvános illemteljesítési helyek is a
társas találkozási helyek voltak.

és mi volt a válaszfallal? Nem voltak
válaszfalak, a földig érő tóga ezt a kérdést
megoldotta.
mások lenyenes kérdés, mi pótolta a papírost?
A válaszfal nem törték.

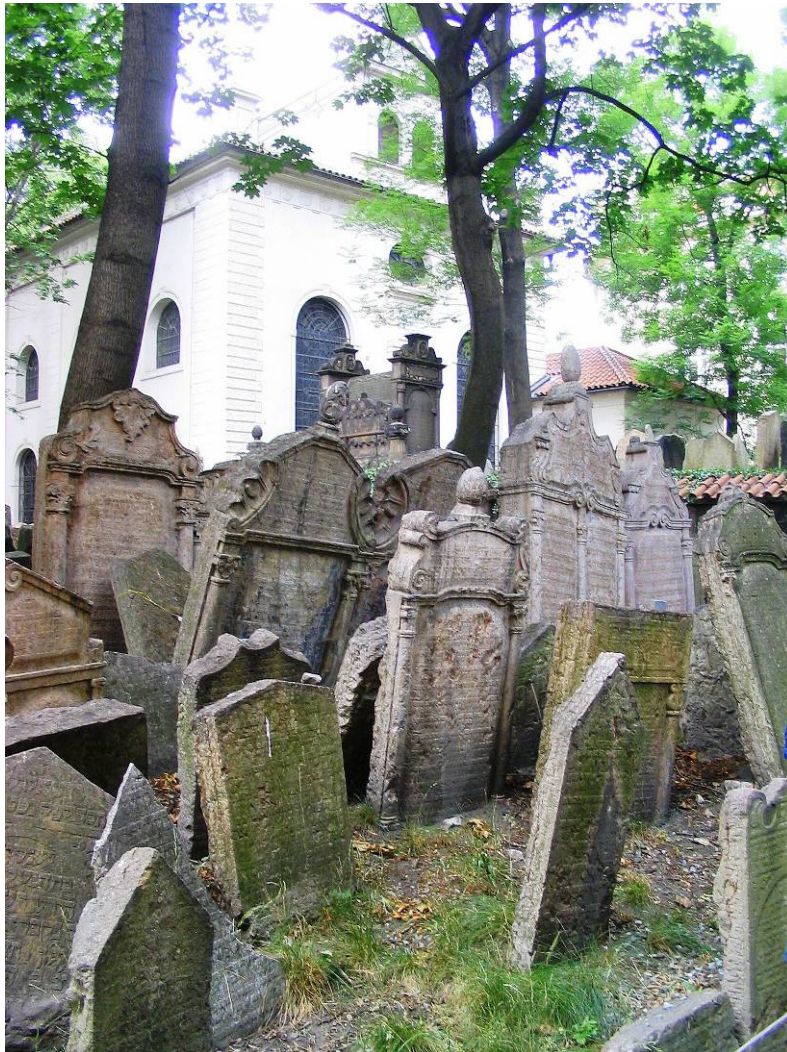

A központi.
A buda a belső körfolyóról volt
meghúzóztatható. A nyílást billeszerű fedél zárta
le. Igaz, az utolsó illemteljesítési példája.

Prázmér erődtemplom (Pezinok, Tartu) Erdély, 15. szd.
A védett erődtemplom jelenleg három napokig bezárkózott a
polgárok. A szász építész a városi illemteljesítési hely
pótlására illemteljesítési oldotta meg a kérdést. Ottkor
biztosan még az a szomszédok is meghátráltak a falak
megújulását.

hulladék, és kegyelet

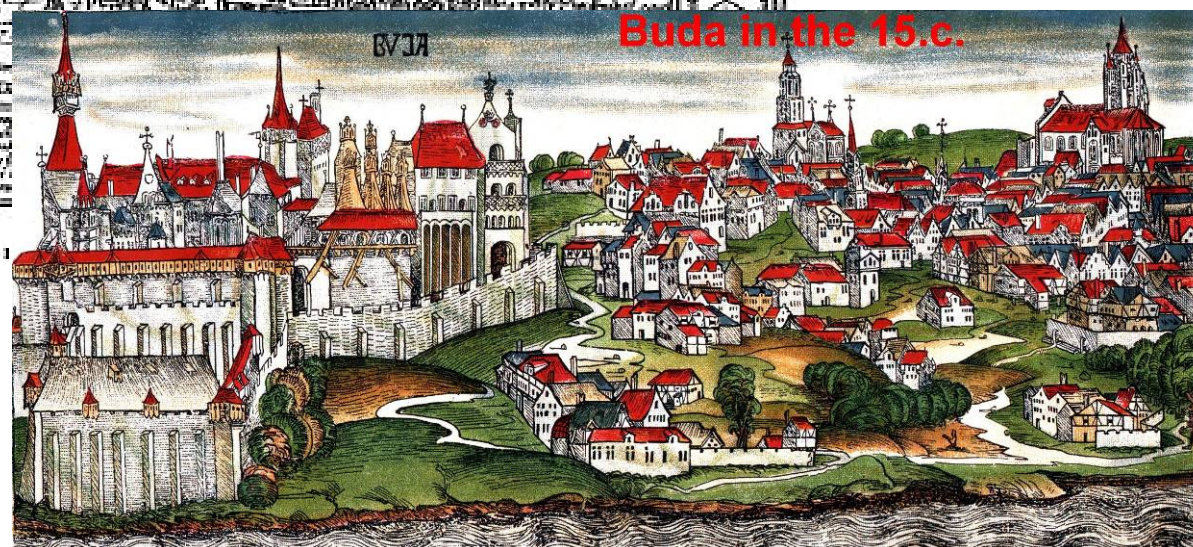

temető

**városi sűrűsödés:
betegségek,
járványok,
tűzvész...**

egészségügy

Buda a 15. században

és ma?

... "amikor az emberiség olyan irányba halad, amely már nem fenntartható."

**De mi még mindig a fenntartható fejlődésről vitatkozunk.
A 2008 óta tartó pénzügyi válság jó alkalom lett volna arra,
hogy elgondolkodjunk a válság valódi okán.**

CO

ott szívja, ahol a másik kiereszti...

sportos nemzedék

**korunk sok, csak nehezen feloldható
ellenmondásokra épül...**

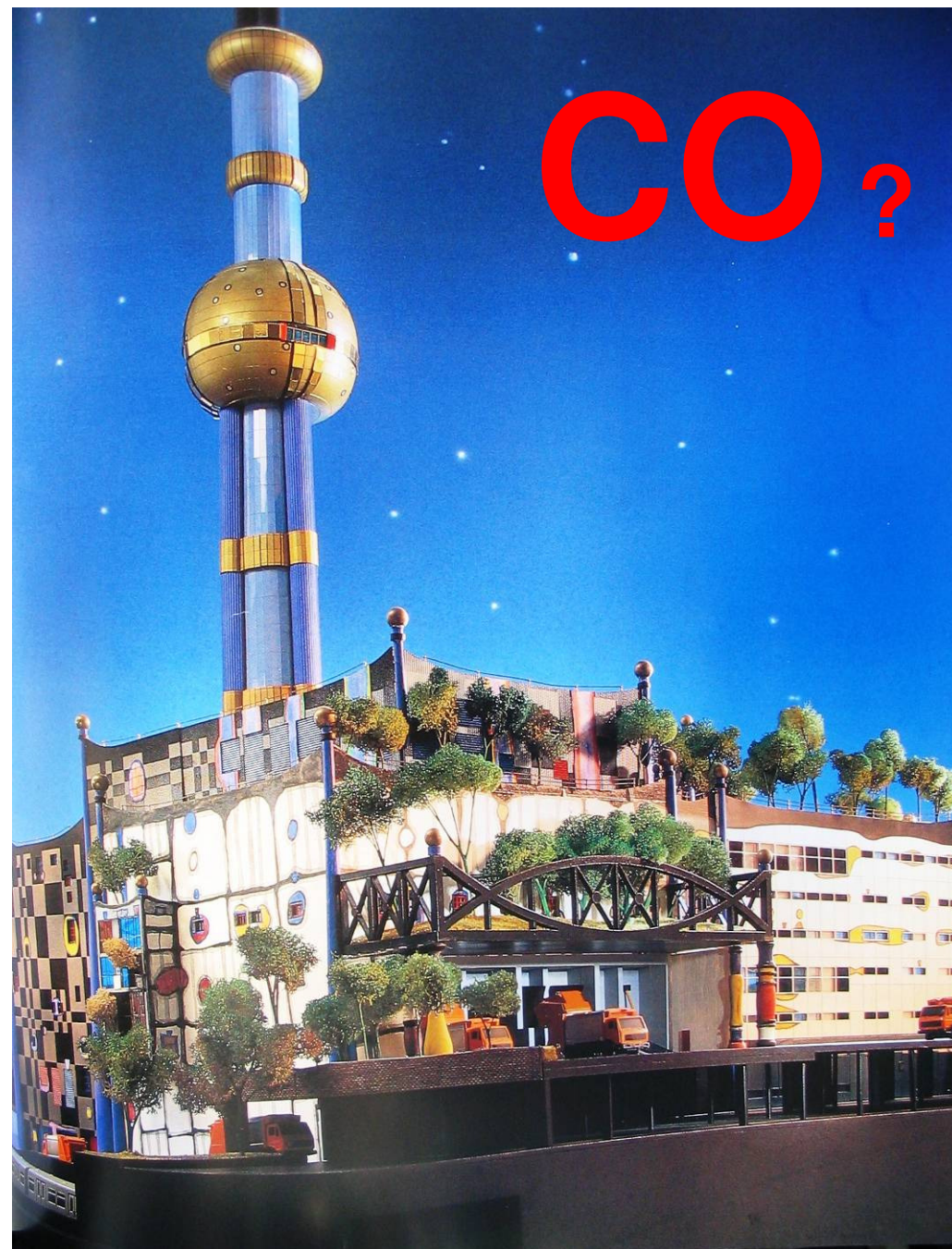

CO ----- **CO2**

**ökoarchitektura,
pl.**

**Bécs, Hundertwasser,
szemétégetőmű**

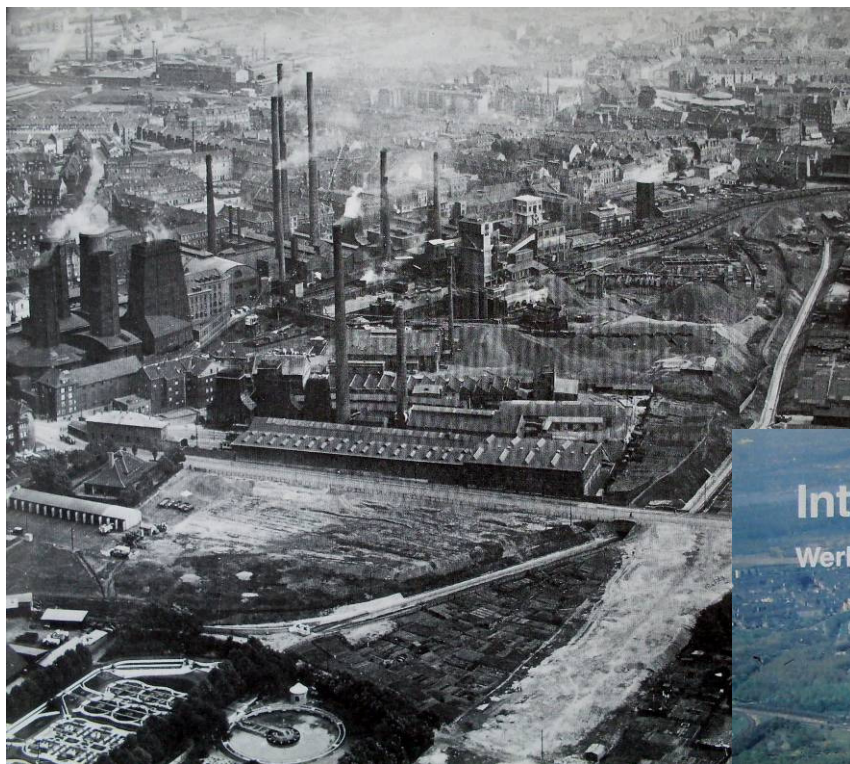

CO

99%-os tisztítás. Ára: elektromos energia.

Ruhr-vidék

revitalizáció 1984

sikertörténet

szélenergia

energia termelés felső fokon = **forró tornyok**
nem szeretnék bennük dolgozni!

jó szomszéd-rossz szomszéd

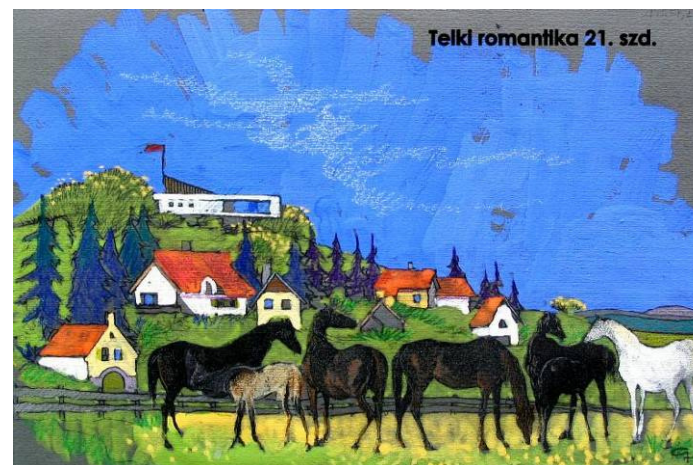
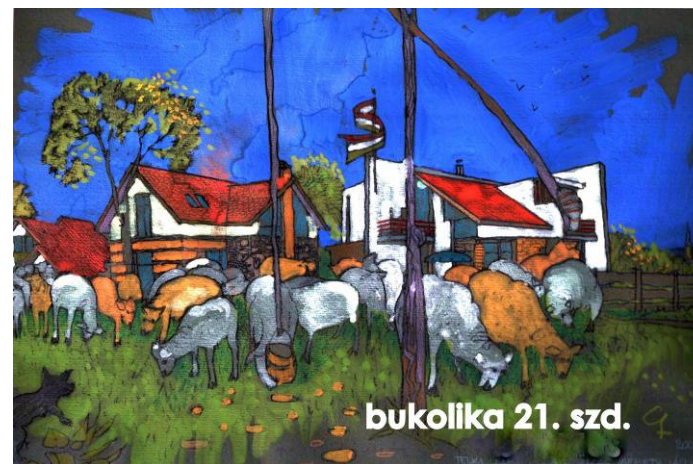
az együttélés szabályai...

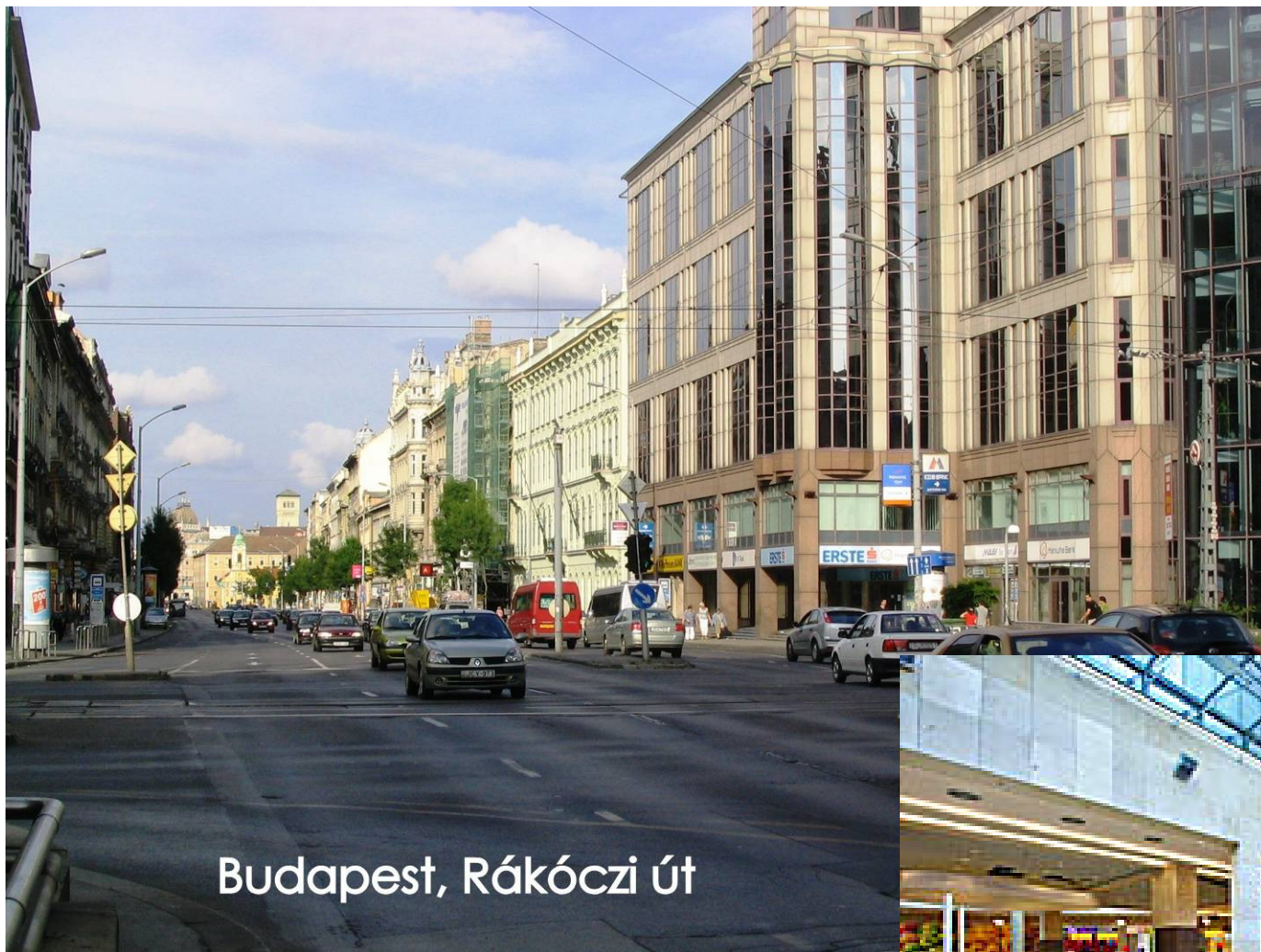
együttélés a természettel utópia?

kibuc

PI. TELKI

Budapest, Rákóczi út

élénk
bevásárlóközpontok

kihaló
kiskereskedelem

**A modern embernek ismét
maradéktalanul
a maga urává kell válnia
ahhoz, hogy ellenőrizhesse
azokat az erőket, melyek ma
már a pusztát fenyegetik.
Ez meg is határozza a jövő
városának legfontosabb
feladatát:
határozott körvonalú regionális
és városi struktúrát kell
létrehozni, hogy benne az
ember otthonosabban érezze
magát nemcsak mélyebb
énjével, hanem egy olyan
tágabban értelmezett
környezetével összhangban,
amelyben az emberről való
gondoskodás és szeretet a
legfőbb érték.**

Lewis Mumford

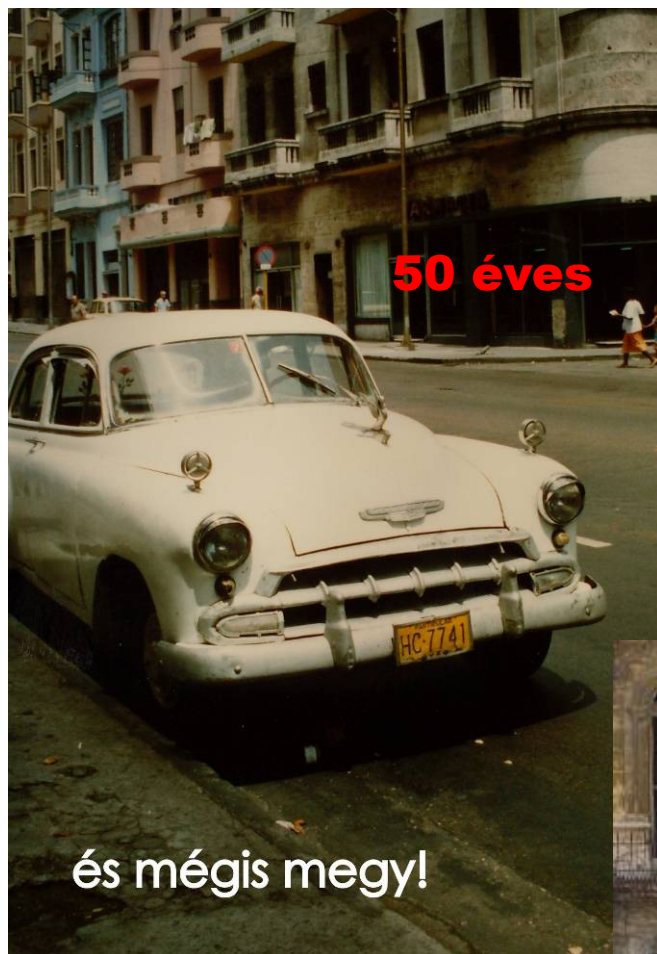

mutatványos építészet=architainment

**pénzt, vagy
életet!**

a cubai péllda

ragadós!

**1988.-ban Kubában jártam, ez
akkoriban ott egy fura világ volt**

a házak szemünk láttára dőltek össze

és mégis megy!

és mégis élnek!

szabad piac?

1978. Havana only foodstore

free market

közparkok

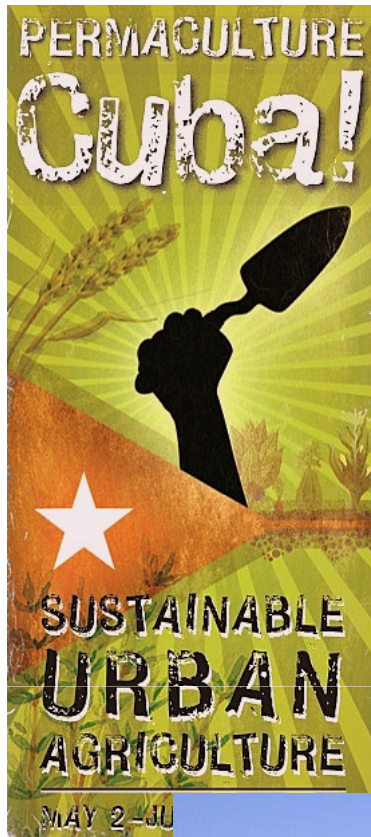
Szabadság?

morning exercises

2012

Nézem az INTERNET-et...

Kuba minta ország!

Havannai parlament

**Eszembe jut: 1940-45.
Mussolini Rómája.**

**A forum Romanum, a
Vittorio Emmanuele király
emlékműve,**

**mindenütt káposztafej,
saláta, ehető zöldség,
legelő kecske.**

De háború van, élni kell...

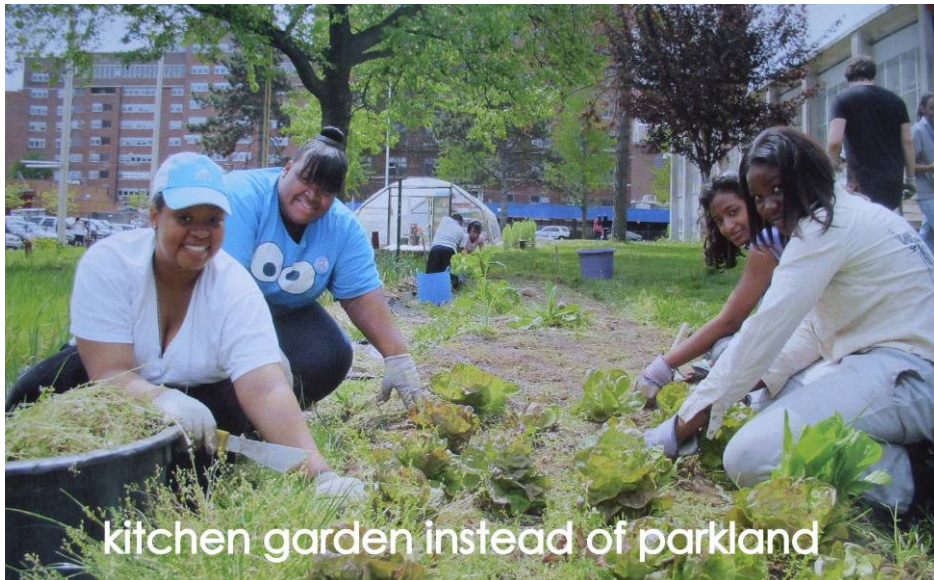

a példa ragadós!

**Ma az USA-ban propagálják,
meg a 2012-es **Velencei**
biennálén.**

**zöldséges kertek
minden
mennyiségben**

kitchen garden instead of parkland

megfordult a történelem???

**Ugyanazon
útvonalon jön,
ahol őseink
jöttek!**

Ó, ha tudtuk volna!

Kr.u. 800-2012

DUNÁ-nak

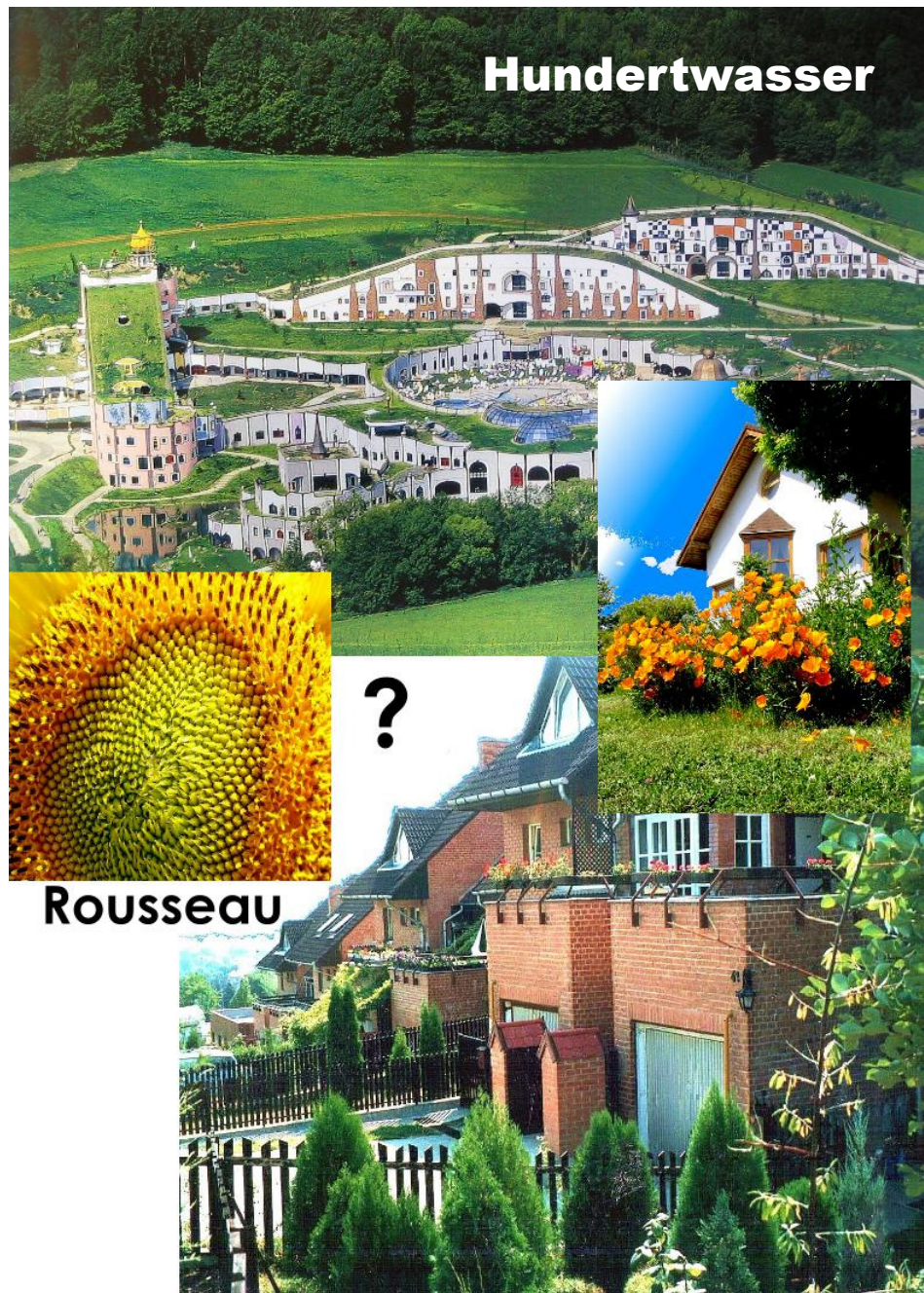
**Vitathatatlan, hogy
a magyar Duna-
szakasz
hajózhatóságának
érdekében
vízlépcsőket kell
építeni!**

?

BŐS- NAGYMAROS

Dr. Mosonyi Emil

?meg az Alföld vízgazdálkodása érdekében!

**vissza a
természethez**

9.11. WTC

New York

**Épült acélból, alumíniumból,
üvegből, meg elektromos
energiával.
Rövid fél óra alatt hulladék
lett belőle.**

**Hová lett a hulladék?
A **tenger öböl fenekére**
jutott.**

Ez a jövő?

...isa por es chomuo vogymuc

... a világ vezető politikusai még mindig nem értik, vagy nem akarják érteni a globális környezeti probléma lényegét: ez az út, amelyen járunk, nem vezet sehová.

Nos hölgyeim és uraim, vegyük tudomásul, hogyha nem engedjük, hogy kicsinyes, pillanatnyi érdekek miatt elrontsák a világ, Hazánk, Fővárosunk jövőjét, akkor mondjuk ki bátran:

**a világ szeme a politikán
van!**

állítsátok tehát le a HARKÁLY-t!

Köszönöm figyelmüket